

Adatok

A Kelet-szlovákiai Becherov község környékének faunájához

JABLONKAY József — VARGA András

Mátra Múzeum, Gyöngyös

ABSTRACT: (Data to the fauna of the vicinity of Becherov in East Slovakia.) - The authors give an account of the results of their collecting work in the environment of the village Becherov (Nizke Beskydy Mts.) in July 1973. A complete list of species of collected Lepidoptera, Mollusca as well as Vertebrata is given.

A bardejovi Sarisské Múzeum meghívására 1973. VII. 10-étől 17-ig gyűjtőmunkát folytattunk a Bártfától 20 km-re fekvő Becherov község közelében. Kutatásaink színhelye: a Javorina, az Alacsony-Beszkidek lengyel határhoz közel eső részén terül el. Bázisunk egy 550-600 m tengerszintfeletti magasságban fekvő erdészház volt; éjszakai lámpázó-gyűjtéseinket ennek tornácán folytattuk, míg a lepkék csalétkes gyűjtését és nappali gyűjtéseinket a ház környékén végeztük. Ez a terület igen változatos: erdőkkel övezett tisztás, patak völgy, vizes-tocsogós rész és kaszáló váltják egymást, s bokorszegélyes úton közelíthető meg.

Gyűjtésünk számszerű eredménye a következő: 2963 db ízeltlábú, 915 db puhatestű, 51 db gerinces, 475 kapszula moha = összesen: 4404 db. Anyagunk nagyobb része a gyöngyösi Mátra Múzeum gyűjteményébe került; a gyűjtött és meghatározott lepkeanyag 50%-át a Sarisské Múzeumnak adtuk át.

Gyűjtésünkből a lepkék, a puhatestűek és a gerincesek meghatározása megtörtént, ezekről az alábbiakban teljes fajjegyzéket adunk. A különböző ízeltlábú csoportok feldolgozása hosszabb időt fog igénybe venni, ezekről tájékoztatónk csak összefoglaló jellegű.

A GYŰJTÖTT FAJOK JEGYZÉKE

LEPIDOPTERA

Hepialus humuli L.

Adela degeerella L.

Nematopogon swammerdamella L.

Acompsia sp.

Archips podana SC.
 Clepsia rojana GN.
 Adoxophyes orana F.R.
 Phaneta hochenwartiana SCHIFF.
 Eulia ministrana L.
 Sideria achatana SCHIFF.
 Argyroplaca lacunana DUP.
 Gillmeria ochrodactyla SCHIFF.
 Emmelina monodactyla L.
 Aciptilina pentadactyla L.
 Hypochalcia achenella SCHIFF.
 Agriphila culmella L.
 Crambus hortuella HB.
 Crambus pratellus L.
 Crambus pascuella L.
 Aglossa pinguinalis L.
 Scoparia sp.
 Evergestis forficalis L.
 Eurrhpara hortulata L.
 Microstega terrealis TR.
 Agrumenia filipendulae L.
 Lictoria achilleae L.
 Mesombrynus purpuralis BR UNN.
 Mesombrynus diaphana STGR.
 ssp. pimpinellae GUHN.
 Thermophila meliloti ESP.
 Roccia subsolana STGR.
 Roccia statices L.
 Euchoeca nebulata SC.
 Minoa murinata SC.
 Colostygia pectinataria KNOCH
 Coenotephria ocellata L.
 Eulithis prunata L.
 Eulithis pyraliata SCHIFF.
 Eclipoptera capitata HS.
 Dysstroma citrata L.
 Plemymia rubiginata SCHIFF.
 Thera cognata THNBG.
 Eustroma reticulata SCHIFF.
 Hydriomena furcata THNBG.
 Hydriomena furcata f. testaceata PROUT
 Eupithecia vulgata HW.
 Eupithecia orphnata BHTSCH.
 Perizoma alchemillata L.
 Euphya unangulata HW.
 Xantorhoe montanata SCHIFF.
 Scotopteryx chenopodiata L.
 Epirrhoe tristata L.
 Campptogramma bilineata L.
 Anaitis praeformata HB.
 Sterrha serpentata HUFN.
 Sterrha aversata L.
 Sterrha seriata SCHR. forma ?
 Itame wauaria L.
 Epione vespertaria F.
 Angerona prunaria L.
 Alcis repandata L.
 Cabera pusaria L.
 Cabera exanthemata SC.
 Campaea margaritata L.
 Iodis lactearia L.
 Scotia clavis HUFN.
 Scotia exclamationis L.
 Ochropleura plecta L.
 Triphaena pronuba L.
 Graphiphora augur F.

Diarsia mendica F.
Diarsia brunnea SCHIFF.
Amathes baja SCHIFF.
Phalaena typica L.
Eurois occulta L.
Anaplectoides prasina SCHIFF.
Heliophobus nebulosa HUFN.
Mamestra brassicae L.
Mamestra thalassina HUFN.
Mamestra pisi L.
Mamestra nana HUFN.
Eriopygodes imbecilla F.
Creptapteryx graminis L.
Mythimna conigera SCHIFF.
Mythimna impura HB.
Bombycia viminalis F.
Moma alpium OSB.
Rusina tenebrosa HB.
Euplexia lucipara L.
Apamea monoglypha HUFN.
Apamea crenata HUFN. f. *alopecurus* ESP.
Apamea lateritia HUFN.
Apamea secalis L. f. *nictitans* ESP.
Procus versicolor BKH.
Procus latruncula SCHIFF.
Sidemia ypsilon SCHIFF.
Habrynthis scita HB.
Caradrina morpheus HUFN.
Axylia putris L.
Chrysoptidia bractea SCHIFF.
Autographa v. aureum HB. (*Pulchrina* HW.)
Autographa gamma L.
Euclidimera glyphica L.
Pechipogon barbalis CL.
Zanchlognatha grisealis SCHIFF.
Schrankia taenialis HB.
Hypena proboscidalis L.
Cybosia mesomella L.
Parasemia plantaginis L.
Spilosoma menthastris ESP.
Diacrisia sannio L.
Philodoria potatoria L.
Habrosyne pyrrhoides HUFN.
Thyatira batis L.
Palimpsestis duplaris L.
Palimpsestis or F.
Pergesa elpenor L.
Thymelicus sylvestris PODA
Hesperia comma L.
Ochlodes venatum BREM-GREY
 ssp. *faunus* TRTL.
Pieris rapae L. (2. gener.)
Pieris napi L. (2. gener.)
Pieris bryinae O.
Parnassius mnemosyne L.
Loweia alciphron ROTT.
Heodes virgaureae L.
Palaeochrysophanus hippothoe L.
Maculinea arion L.
Plebejus argus L.
Cynaris semiargus ROTT.
Clossiana selene CHIFF.
Brenthis ino ROTT.
Mellicta athalia ROTT.
Mellicta diamina LANG.
Aglais urticae L.

| | |
|---|--------------------------|
| Paraneptis camilla ESP. | Maniola jurtina L. |
| Apatura iris L. | Lasiommata maera L. |
| Coenonympha iphis SCHIFF. | Aphantopus hyperantus L. |
| Coenonympha tullia MÜLL. ssp. tiphon ROTT. | Erebia ligae L. |

Összesen: 143 faj és fajváltozat, 1878 példány.

MOLLUSCA

Összesen 42 fajt gyűjtöttünk, közöttük három ritkább is akadt: Acicula parcelineata (ábra), Vertigo geyeri (a patak hordalékából), Argna bielzi (őserdővel borított meredek hegyoldalról).

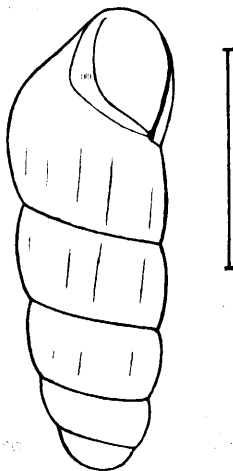
A vadászház mellett folyó kis patak hordalékából a következő fajok kerültek ki (a fajnevek után a gyűjtött példányok száma áll):

| | | | |
|---|----|--|----|
| Bythinella austriaca (FR.) | 4 | Vitrea crystallina (MÜLL.) | 2 |
| Acicula parcelineata (CLESS.) | 3 | Vitrea transsylvanica (CLESS.) | 99 |
| Acicula polita (HARTM.) | 1 | Aegopinella pura (ALD.) | 17 |
| Carychium tridentatum (RISSO) | 49 | Aegopinella nitens (MICHAUD) | 9 |
| Columella edentula (DR.) | 4 | Oxychilus orientalis (CLESS.) | 7 |
| Vertigo geyeri LINDHOLM | 2 | Oxychilus inopinatus (UL.) | 3 |
| Acanthinula aculeata (MÜLL.) | 5 | Euconulus fulvus (MÜLL.) | 3 |
| Iphigena tumida (ROSSM.) | 1 | Perforatella incarnata (MÜLL.) | 3 |
| Pseudalinda gulo (BIELZ.) | 11 | Perforatella vicina (ROSSM.) | 1 |
| Pseudalinda stabilis (PFR.) | 1 | Trichia unidentata (DR.) | 2 |
| Succinea oblonga DR. | 1 | Helicigona faustina (ROSSM.) | 6 |
| Punctum pygmaeum (DR.) | 7 | Helicigona arbustorum (L.) | 2 |
| Discus perspectivus (MÜHL.) | 2 | Isognomostoma isognomostoma (SCHR.) | 9 |
| Eucobresia nivalis (DUM. et MORTILL) | 10 | Helix pomatia L. | 2 |
| Vitrea diaphana (STUD.) | 86 | Pisidium sp. | 2 |
| Vitrea subrimata (REINH.) | 2 | Pisidium sp. | 1 |

A következő fajok lelőhelye a vadászház környéke: rét, erdő, patakvölgy, kb. 2 kilométeres körzetben:

| | | | |
|-----------------------------|----|--------------------------|-----|
| Cochlicopa lubrica (MÜLL.) | 13 | Iphigena plicatula (DR.) | 114 |
| Argna bielzi (ROSSM.) | 1 | Iphigena tumida (ROSSM.) | 22 |
| Cochlodina laminata (MONT.) | 3 | Laciniaria plicata (DR.) | 4 |

| | |
|------------------------------------|-----|
| Laciniaria biplicata (MONT.) | 19 |
| Bulgarica cana (HELD.) | 39 |
| Pseudalinda stabilis (PFR.) | 58 |
| Pseudalinda turgida (ROSSM.) | 1 |
| Pseudalinda gulo (BIELZ) | 132 |
| Succinea oblonga DR. | 2 |
| Punctum pygmaeum (DR.) | 1 |
| Discus perspectivus (MÜHL.) | 18 |
| Vitrea transsylvanica (CLESS.) | 1 |
| Aegopinella nitens (MICH.) | 2 |
| Oxychilus orientalis (CLESS.) | 23 |
| Euconulus fulvus (MÜLL.) | 2 |
| Bradybaena fruticum (MÜLL.) | 2 |
| Perforatella dibothrion (KIM.) | 5 |
| Perforatella incarnata (MÜLL.) | 2 |
| Perforatella vicina (ROSSM.) | 2 |
| Trichia unidentata (DR.) | 2 |
| Helicigona faustina (ROSSM.) | 18 |
| Helicigona arbustorum (L.) | 8 |
| Isognomostoma isognomostoma (SHR.) | 20 |
| Helix pomatia L. | 2 |



1. ábra *Acicula parcelineata*

A gyűjtött meztelencsigák száma 62 db. Ezek meghatározása még hátra van, s ezért fajneveiket a fenti felsorolás nem tartalmazza. Közöttük gyakori a Bielzia coeruleans BIELZ.

ARTHROPODA

A gyűjtött lepkeanyagot az előzőekben fajjegyzékben ismertettük. Az egyéb ízeltlábúakból a következőket gyűjtöttük:

| | | | |
|--------------------|----|---------------------|-----|
| Chilopoda | 1 | Coleoptera | 472 |
| Collembola (4 faj) | 37 | Mecoptera | 6 |
| Odonata | 1 | Diptera | 296 |
| Blattoidea | 8 | Hymenoptera | 170 |
| Plecoptera | 1 | Pseudoscorpionidae | 7 |
| Heteroptera | 35 | Phalangidae | 1 |
| Homoptera | 31 | Acariformes (5 faj) | 15 |
| Neuroptera | 2 | | |

VERTEBRATA

A kétéltűek zömét az erdészlaktól mintegy 300 m-re fekvő vizes-tocsogós területen fogtuk (itt különösen a Bombina variegata-t észleltük nagy számban), míg a hüllők a közeli kaszálón, ill. bokros útsávon kerültek kezünkbe. Eredmények:

AMPHIBIA: Salamandra salamandra 2 db. ad., 1 db. lárva; Rana sp. 2 db.; Bufo bufo 2 db.; Bombina variegata 35 db.; békaporonty: 5 db.

REPTILLA: Anguis fragilis: 1 db.; Vipera berus: 3 db. (1 kifejlett, 2 fiatalabb példány).

MAMMALIA: családkezés közben került kezünkbe a nagy pele (Glis glis) egy példánya.

AVES: Mint megfigyelést említjük meg, hogy ott-tartózkodásunkkor a vadászházban Motacilla alba költött, fészékben már fiókák mozogtak. Madárgyűjtést W. BERGER, a Hiddensee-madárvárta (NDK) munkatársa folytatott a területen s a patak völgy hálózásával a következő két fajt is megfogta: Cinclus cinclus, Sylvia borin.

Érdekes tapasztalatokban bővelkedő, eredményes gyűjtőutunkért vendéglátónknak: Weisz Tibor igazgató úrnak e helyen is hálás köszönetet mondunk.

Érkezett: 1975. V. 5.

JABLONKAY József
VARGA András
H-3200 Gyöngyös
Mátra Múzeum